

מצוות חג הסוכות בכוונה 'כאשר צוה ה'

תוכן עניינים

1.....	חג הסוכות
1.....	מצות ישיבה בסוכה
2.....	מצות אכילה בסוכה
2.....	אגודת הלולב
2.....	נטילת ארבעת המינים
3.....	שמחת תורה
3.....	חסד עם בניו
3.....	אחיזה ביד חברו

חג הסוכות

מזן השולחן ערוך זיע"א פסק (סימן ס' סעיף ד') שהאדם חייב לכוון לפני שעושה מצווה

לעשות מצווה בכוונה ככתוב בספר 'כאשר צוה ה' יכול גם להפוך כל פעולות שיגרתיות ביום רגיל בחייו של אדם למצוות 'מן המנין'!

עדיף להוציא מהפה את כוונות המילים כפי שכותב בעל החובות הלבבות: 'המחשבה נמשכת אחר הדיבור'.

מצות ישיבה בסוכה

המשנה ברורה זיע"א פסק (סימן ח' סעיף ח') שישנן שלושה מצוות; ציצית, תפילין וסוכה שדורשות כוונה נוספת! מלבד הכוונה הרגילה לפני עשיית המצווה.

עבור שלושת המצוות הנ"ל דבר נוסף יש לחשוב גם על סיבת המצווה עצמה.

לכן, למצוות סוכה יש שני כוונות נפרדות;

1. כוונה לשם המצווה.

2. כוונה עבור הסיבה של המצווה.

הבית חדש מסביר (סימן ס' סעיף ח') שצריך לחשוב על סיבת המצווה משום שהתורה אומרת את המילה "למען" על המצוות האלו;

על מצוות סוכה הפסוק אומר: "למען ידעו דלתיכם פי בספות הושבתני את בני ישראל" וכו' (ויקרא כג, מג).

על סמך זה בספרים 'דרך פיקודיך' (הקדמה א' אות ה') והבכורי יעקב (ס' תרכה) מביאים: שללא הכוונה השניה – לא יצא האדם ידי חובת מצוות סוכה!

למרות, זאת המשנה ברורה (סימן ח' סעיף ח' סקי"ט) פסק: שיצא אך רק בדיעבד.

לכן עבור מצוות הסוכה צריך לשים לב ולכוון:

1. הריני מכוון לקיים מצות ישיבה בסוכה 'כאשר צוה ה'.
2. שציונו לישב בסוכה זכר ליציאת מצרים וזכר לענני הכבוד (משנה ברורה סימן תרכה, ס"ק א)

בנוסף, יש גם את הכוונות לפני שהולך לישון בסוכה שהשינה היא חלק מהמעווה של לגור בסוכה (כדרשת חז"ל "תשבו" – 'כעין תדורו' (סוכה כח:);

שים לב! כל שניה אחת בסוכה – היא מצווה נוספת.

לכן בספר יסוד ושורש העבודה (שער יא פ' יב) הביא את האבודרהם שכתב: שלאדם יש לנצל את היתרון ולהרוויח אלפי מצוות עשה בחג הסוכות רק בלהיות בתוך הסוכה! לכן האדם צריך לנצל זאת ולהיות כמה שאפשר יותר זמן בתוך הסוכה.

וכשיצא, אחרי שהיתה לו הסחת דעת, כשחוזר אל הסוכה – צריך לחזור שוב על אותם שתי כוונות.

הערה: החתם סופר כתב, שאותם אלו שמנהגם היה לשבת בסוכה בשמיני עזרת בחו"ל צריכים לעשות את התנאי הבא:

'אם היום זה היום השביעי של סוכות – הישיבה שלי בסוכה תהיה מצווה עבור ה'! ואם זה היום השמיני – שתהיה ישיבתי בסוכה רק עבור צל' (חתם סופר שו"ת אבן העזר).

מצות אכילה בסוכה

יש מצות עשה לאכול כזית לחם ביום הראשון של סוכות כפי שנלמד מגזירה שווה בפסח (ספר החרדים פ' יד אות ח) (עין הליכות שלמה פ"ט, אות יג)

לפני שאוכל את החלה מכוון: 'הריני מכוון לקיים מצות אכילת כזית בסוכה 'כאשר צוה ה'.

יש פוסקים שאומרים שכל סעודה עם לחם במהלך שבעת ימי חג הסוכות היא מצוה (משנה ברורה סימן תרלט', ס"ק כד).

אגידת הלולב

כשקושר את ההדסים והעברות ללולב לפני חג הסוכות הוא מקיים מצוות: "זֶה אֱלֵי וְאֶנְהוּ" (שמות טו, ב) ודרשו חז"ל: 'התנאה לפניו במצוות!' (שבת קלג:).

בזמן המעשה צריך לומר: 'הריני מכוון לקיים מצות "זֶה אֱלֵי וְאֶנְהוּ" 'כאשר צוה ה'.

כך היה מנהגו של הגאון הרב שלמה זלמן אורבך זצ"ל לקשור את ארבעת המינים יחדיו בעזרה המושלמת ביותר שניתן כפי שהובא בשולחן ערוך, כאשר הוא עשה זאת, אמר: 'לשם מצוות: "זֶה אֱלֵי וְאֶנְהוּ".'.

נטילת ארבעת המינים

לפני שאומר את הברכה על ארבעת המינים מכוון:

'הריני מכוון לקיים מצות ארבעת המינים 'כאשר צוה ה'.

חז"ל הנהיגו לנו במהלך ימי הסוכות, הנהגות המשמשים זכר לחורבן בית המקדש (שיבנה מהרה – אמנו!) ובין הנהגות הללו: לקחת את האתרוג והלולב במהלך שבעת הימים, להקיף את הבימה עם הלולבים בכל יום. וכן להכות את הערבות בהושענא רבה.

לזכור את חורבן בית המקדש – זה מצווה מדברי קבלה. וצריך לכוון במהלך הזכירה של חורבן בית המקדש בחג הסוכות: 'הריני מכוון לקיים מצוות זכירת המקדש 'כאשר צווה ה"'.
ה"ה

שמחת תורה

כאשר רוקדים וצוהלים עם התורה בשמחת תורה צריך שיהיה בראשו לקיים את מצוות כבוד התורה!

זה נלמד מקל וחומר "מפני לומדיה – עומדים! מפניה – לא כל שכן?!" (קידושין לב.).

הספר עמק ברכה (כבוד ס"ת עמוד מב') מסביר: שכל צורות הכבוד לספר תורה – נלמד מאותו הקל וחומר והופכות למצווה דאורייתא!!

וזו הכוונה: 'הריני מכוין לקיים מצות כבוד התורה 'כאשר צווה ה"'.
ה"ה

חסד עם בניו

כשמשתתפים בשמחת תורה, האבות רוקדים עם הילדים ומחזיקים את הקטנים שישמחו גם הם!

אז צריך לכוון: 'הריני מכוין לקיים מצות חסד 'כאשר צווה ה"'.
ה"ה

אחיזה ביד חברו

כשאחד אחוז ביד חברו כשרוקד בשמחת תורה הזו בהפגנת אחדות, אחווה ואהבה אחד עם חברו – זה הגשמה מוחלטת של מצוות: "וְאַהֲבַת לְרֵעֵךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח).

ולכן צריך לקחת רגע באותו הזמן ולזכור בראש ולכוון: 'הריני מכוון לקיים מצות "וְאַהֲבַת לְרֵעֵךָ כְּמוֹךָ" 'כאשר צווה ה"'.
ה"ה

א גוט יום טוב!